

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Bekir BOZDAĞ** tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96' ncı ve 99' uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Hasan ÖZGÜNEŞ
Şırnak Milletvekili

Türkiye cezaevlerinde Sivil Toplum Kuruluşlarının tespitlerine göre 604'ü ağır olmak üzere 1605 hasta mahpus bulunmaktadır. Cezaevi koşulları ve cezaevinde uygulanan uygulamalar yaşanan bu sorunların daha ağır bir biçimde geçmesine neden olmaktadır. 2016'dan 2020 yılına kadar 103 hasta tutsak yaşamını yitirmiştir. İnsan Hakları Derneği'nin (İHD) verilerine göre 2020 yılından bugüne cezaevlerinde en az 60 hasta mahpus yaşamını yitirmiştir. İHD'nin verilerinin ardından son olarak Kasım 2021 tarihinden bugüne kadar Türkiye cezaevlerinde 11 mahpus şüpheli bir şekilde yaşamını yitirmiştir.

Yaşanan bu can kayıplarının yanı sıra Sevkan Becerikli Şakran 2 Nolu Cezaevinde bedeninin yarısı felç ihtiyaçlarını kendisi karşılayamıyor, haftada bir baygınlık, ayda bir nöbet geçiriyor. Fatma Tokmak Sincan Kadın Cezaevinde kalp hastası ve günlük iğne yapıyor. Sıddık Gürel İskenderun T Tipi Cezaevinde 70 yaş üstü ve çeşitli hastalıkları bulunmakta. Mevlüde Baştaş 61 yaşında Şakran Kadın Cezaevinde % 90 oranında engelli. İdris Başaran Bursa E Tipi Cezaevinde epilepsi, çölyak, kalp, kronik mide ve bağırsak hastası. Dicle bozan Elazığ Kapalı Kadın Cezaevinde bağırsakları dışarıda ve bir bacağı protezli. Aysel Tuğluk Kandıra Cezaevinde Demans hastası ve kendi ihtiyaçlarını karşılayamaz durumda.

Tüm bu hasta tutsaklar ve daha bir çoğu hekimlerin cezaevinde kalamaz yönünde karar vermesine rağmen Adli Tıp Kurumlarının cezaevinde kalması yönünde bir engel bulunmamıştır yönünde raporlar vermesinden dolayı ölüme terk edilmiş durumdadır. Yine birçok mahpusun infaz süresi bitmesine rağmen İdare ve gözlem kurullarının keyfi ve taraflı tutumlarından dolayı infazları devam ettirilmekte.

Kamuoyu vicdanını yaralayan bu sorunun çözümü için bir an önce cezaevinde bulunan hasta tutsakların acil ve kalıcı tedavileri yapılmalı, hastane koşullarında tedavisi yapılamayan hasta mahpusların ise acilen infazlarının durdurulması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Türkiye cezaevlerinde 2002 yılından bugüne kadar kaç kişi yaşamını yitirmiştir?
- 2- Türkiye cezaevlerinde 2002 yılından bugüne kadar işkence veya kötü muameleye uğrayan mahpus sayısı kaçtır?
- 3- Hasta mahpuslara acil ve kalıcı tedavi koşullarının sağlanmamasının gerekçesi nedir?

- 4- Ağır hasta mahpuslar 5275 sayılı yasanın 16. Maddesinin hangi şartlarını yerine getirmemektedir? Bu şartları uymasına rağmen serbest bırakılmayan ağır hasta tutuklu ve hükümlü sayısı kaçtır?
- 5- Türkiye cezaevlerinde infaz sürelerini tamamlamış olmasına rağmen cezaevleri İdare ve Gözlem Kurullarının kararlarından dolayı tahliye edilmeyen mahpus sayısı kaçtır? Bakanlığınızca bu kararlar denetlenmekte midir?
- 6- Hekimlerin cezaevinde kalamaz yönünde rapor verdiği ancak Adli Tıp Kurumlarının kararları sonucu cezaevinde tutulan mahpus sayısı kaçtır?
- 7- Kendi ihtiyaçlarını karşılayamayan bakıma muhtaç kanser gibi ağır hastalara Adli Tıp Kurumlarının cezaevinde kalabilir yönünde düzenlediği raporlara yönelik Bakanlığınızca başlatılan bir inceleme var mı? Şayet yoksa bir inceleme başlatılarak kamuoyuna bir açıklama yapılacaktır?
- 8- Bakanlığınız'ca cezaevlerinde yaşanan yaşam hakkı ihlallerinin son bulması, yeni can kayıplarının yaşanmaması ve ağır hastalıkları bulunan mahpusların acil ve kalıcı tedavilerinin sağlanması amacıyla yürütülen bir çalışma var mı? Var ise bu çalışmalar nelerdir?